

A Jeles napok díszletvitája

A Szegedi Szabadtéri Játékok idei évadjának előkészítése során újabb díszletvitát rendezett a játékok igazgatósága: szombaton — a két tervező, Horváth Mihály és Sándor Lajos jelenlétében — megbeszélést a Magyar Állami Népi Együttes *Jeles napok* című bemutatójának színpadképét.

A díszletvitá részvevői — köztük dr. Tari János igazgató és Rábay Miklós, a népi együttes művészeti vezetője — valamennyien elismeréssel szóltak a két szerző tervező munkájáról, amely stílusos keretet és könnyen változtatható színteret biztosít az egymást követő 12 táncképnek. A 12 tánckép egyébként a magyar népi kultúra jeles napjait idézi fel. Elsőként a januárban szokásos *regölés* énekes-táncos feldolgozását láthatjuk majd a közönség, február „képviselésében” a *farsang* játékaival elevenednek meg a Dóm téri színpadon, és — valamennyi hónap legismertebb szokásának színpadi változata után — a decem-

beri *betlehemezés* zárja majd le a Jeles napok sorát.

Mint Rábay Miklós elmondotta, az Állami Népi Együttes a korábbiaknál is reprezentatívabb összeállítással érkezik majd a szabadtéri játékok idei előadás-sorozatára. Különösképp a *jelmezek* mutatják majd azt a szokatlanul nagy anyagi áldozatot, amelyet a szabadtéri játékok igazgatósága — a Művelődésügyi Minisztériummal együtt — a bemutató sikeréért vállalt.

A remekbe készült kosztümök viselői már javában készülnek az augusztus 16-án sorra kerülő bemutatóra: a Jeles napok dalainak, táncainak többségét már hibátlanul tudják. Hamarosan megkezdik majd azokat a próbákat is, amelyek során a könnyen mozgatható díszletek helyváltoztatását tanulják meg. A hónapok ősi jegyeivel „körített” színpad képét ugyanis maguk a szereplők alakítják majd — jelenetről jelenetre.

A. L.

Házasságkötés külföldi állampolgárral

K. I. olvasónk azzal a kérelemmel fordult szerkesztőségünkhez, ismertessük, milyen engedély kell ahhoz, hogy magyar állampolgár külföldi állampolgárral házasságot kössön, továbbá, hogyan köthető házasság külföldi állampolgárral?

Ahhoz, hogy magyar állampolgár külföldi állampolgárral házasságot köthessen, nincs szükség külön engedélyre. Házasságot külföldi állampolgár csak akkor köthet Magyarországon magyar állampolgárral, ha a házasság megkötése céljából a magyar anyakönyvvezető előtt az illetékes külföldi állam hatósága által kiállított bizonyítvánnyal igazolja, hogy a házasságkötés a reá vonatkozó külföldi jog szerint nem ütközik akadályba. A külföldi állampolgár ezt az igazolást hazájában, az igazolás kiállítására illetékes hatóságtól, illetve egyes esetekben a Magyarországon levő külképviseleti szervtől (nagy-követség, követség, konzul stb.), vagy az Igazságügyi-minisztériumtól szerezhetheti be. Jelenleg a külképviseleti szervek közül az említett igazolvány kiállítására a szovjet, a brit, az Amerikai Egyesült Államok külképviseleti szerve van feljogosítva. Ezen államok állampolgára az igazolást a Budapesten levő külképviseleti szervtől is beszerezheti. A többi állammal azt, hogy az igazolás a külképviseletől beszerezhető-e, minden esetben a Budapesten levő külképviseleti szervtől lehet megtudni.

Ha a külföldi állampolgár nem hozta magával a házasságkötéshez szükséges, hazája illetékes hatósága által kiállított bizonyítványt és ezt a budapesti külképviseleti szervtől sem tudta beszerezni, részére a Magyar Népköztársaság Igazságügyi-minisztériuma az igazolvány (bizonyítvány) bemutatása alól felmentést adhat. Az Igazságügyi-minisztérium a felmentést csak akkor adja meg, ha a külföldi házasságkötés jogszabályai ismert, és e szerint a

házaságkötésnek törvényi akadályai nincsenek.

Nem ad felmentést az Igazságügyi-minisztérium olyan külföldinek magyarországi házasságkötéséhez, akinek a hazai jogszabályai a külföldi állampolgárral való házasságkötést engedély megadásától teszi függővé. A felmentés megadására irányuló kérelmet a külföldi állampolgár közvetlenül az Igazságügyi-minisztériumba, vagy a lakó-, illetéleg tartózkodási helyén működő anyakönyvvezető útján személyesen terjesztheti elő.

A kérelem benyújtásakor be kell mutatni: a magyar állampolgár személyi igazolványát (akivel házasságot kíván kötni); a külföldi állampolgár útlevelét és kiutazó lapját; ha a külföldi házasság megszünt, a jogerős bontóítéletet, vagy a volt házastárs halotti anyakönyvi kivonatát.

Ha a külföldi állampolgár korábban magyar állampolgár volt és 1956. év előtt akár szabályszerű útlevelel, akár jogellenesen hagyta el Magyarországot, a kérelem benyújtásakor csatolnia kell a saját, valamint szülei házassági anyakönyvi kivonatát is.

Dr. V. M.

Több zsűritag mint versenyző

Miután riportert már ke-restettek, egy „új” tehetségkutató versenyt hirdetett meg az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda, a KISZ Központi Bizottsága és a televízió: *Idegenvezető Kereszték* címmel.

A hatórás maratoni vetélkedő, melyet vasárnap az Ifjúsági Házban tartottak, legfontosabb követelménye a nyelvtudás volt. A versenyen tizen jelentek meg, belőlük nyolcan jutottak a második fordulóra, ahol idegenforgalmi, művészettörténeti, történelmi, földrajzi, zenei és irodalmi kérdésekből

Roberto Benzi Szegeden

Egy napot, mozgalmas vasárnapot töltött Szegeden Roberto Benzi, az olasz származású, 32 éves francia karmester. Délelőtt a színházban kimerítő koncertet dirigált, *Ravel Antik menüettjét*, *Honegger Liturgikus szimfóniáját*, három tételt *Mendelssohn Szentivánéji álom szvitjéből* és *Richard Strauss Till Eulenpiegel-jét* — aztán éppen csak átöltözött, már várta a gépkocsi: irány a szabadtéri játékok igazgatósága. Dr. Tari János igazgatóval négy fal közti szakmai megbeszélésen, magnetofon mellett, partitúra előtt egyeztetve elképzeléseit a nyári Carmenről, amit ő vezényel, s melynek külön érdekessége, hogy címszerzője felesége, Jane Rhodes, a Párizsi Opera művésznője énekl.

És még mindig nem ebédelt: rövid interjú a sajtónak, majd helyszíni terepszemle a Dóm előtt, elismerő csodálkozás a hatalmasat ásító nézőtér meg a csendesen örökdő világítótoronyok árnyékában, körjárat a földalatti folyosón, kíváncsi szót váltás a zenekari árokról, az utcai zajról, vajon nem zavarja-e az előadást, s mire aprólékosan tisztázta az első impressziókból fakadó kérdéseit, mire moolyogva nyugtázta, minden szímmel, több kérdése nincs — jócskán elszaladt az idő. Késői ebéd, pihenés, hétfőn utazás a pécsi koncertre, aztán két hangverseny Budapesten és vissza Párizsba. Benzi rengeteget turnézik, többet külföldön, mint odahaza. Nyárig fontosabb programjai Lipcsébe, Pozsonyba, a Prágai Tavasz koncertjeire és a hollandiai fesztiválra szólnak, ahol Offenbach születésének másfél százados jubileumát ünneplik.

Roberto Benzi két filmjéből ismerte meg a világot: *Az első hangverseny* és a *Kis karmester* nemcsak a mozoknak biztosított kasszasikert, de a pimaszul-fiatalon, csodagyerekként indult muzsikuskarrierjének sem ártozott. Pedig akkor már javában dirigált: 11 éves fejjel állt először koncertzenekar előtt Bayonne-ban, s néhány hónap múltán a Champs-Élysées színházban dirigálta a Conservatoire zenekarát. 1951-ben vezényelte élete első operáját, a *Szevillai borbélyt*, s aztán ez a műfaj is repertoárjára került; népszerű alkotásokkal, mint az *Aida*, a *Tosca*, a *Traviata* és természetesen a *Carmen*, amit Szegeden is fejből, kotta nélkül vezényel, mint általában.

Felszabadultabban, figyelmesebben, artiztikusabban tudok dirigálni így — teszi hozzá mosolyogva. — Persze nem csinállok ügyet belőle, nem feltűnési hóbort ez, a versenyműveket például mindig partitúrától vezényelem, de hát a karmesternek amúgyis betéve kell ismernie a művet, s ha már birtokában van, felesleges a lapozással bajlódni. Ami pedig az opera- és a koncertszereplést illeti, jómagam szívesebben vonzódom a szimfonikus művekhez, hozzá- zám közelebbi a hangversenyek légköre, világa, az ope-

Enyedi Zoltán felvétele

Roberto Benzi terepszemléje a Dóm téren, a Játékok vezetőinek társaságában.

ra más hozzáállást kíván. S mindjárt hozzátennem, az operával küzdelmesebb, összetettebb feladatot kell megoldani, koncentráltabb, alaposabb munka eredménye a színpad és az orchester megannyi szempontjaira figyelni, a dráma menetét egészében átfogni, nyomon kísérni, vezetni. Repertoáromat azért lehetőleg a teljesség igényével bővítem, hogy békésen megférjenek benne a klasszikusok és a modern szimfonikus muzsika — különösen

Bartók, akit őszintén csodálok, *Concertóját*, *Kékszakállúját* gyakran dirigálom, ez utóbbit sajnos nem magyarul — éppúgy, mint a zeneirodalom nagy operái.

Roberto Benzi végezetül arra a kérdésre, hogy mit hallott a szegedi fesztiválról, habozás nélkül rábólintott: egy olyan színpadra, melynek lábaihoz hateres nézőtér ereszkedik, s ahol több barátja megfordult már, csak a legjobb előjelekkel érkezik. Ami pedig az előjeleket illeti — az máris kölcsönös.

Koncert a színházban

A kis karmesterből nagy karmester lett. Sajátságos módon évekkel ezelőtt, mikor nálunk járt, mindez ilyen egyértelműen még nem derült ki róla. Egyfelől a csodagyerek-mitosz (vagy nevezük triviálisan: ügyes-hatásos reklámfogas) — miként rendesen lenni szokott — a közönség várakozását jóval fölélicitálta a realitásoknak, másfelől pedig az objektív nézőpont számára éppen ezek a realitások tűnhetek szürkébbnek, kevesebbnek a hírnévsapta legendájánál. Akkor sok külsőséges gesztust éreztünk dirigálásában, mint aki a mű helységének kutatását hajlamos feladni egy-egy tetszetős póz, látványos megoldás kedvéért. Hangsúlyozom akkor, mert Benzinek vasárnap délelőtti koncertjén már nem volt szüksége előregyártott tapsokra, előlegezett bizalomra. (Legfeljebb csak addig, míg híre-neve telt házat csalagot a nézőtérre.) S bár szakmailag támadhatatlan, precíz vezénylésében itt-ott még mindig kísértett a zene ilusztratív — és nem lényegi — interpretálása (Ravel: An-

tik menüett), mégis összhatóságában meggyőző, nemes, tiszta művészetet produkált, helyenként a legnagyobbak kvalitásaival mérhető. Tartalmas, szép műsorát fizikailag sem lebecsülendő állóképességgel és bámulatos memóriával: kotta nélkül dirigálta — nagy közönségsikert aratott. Az Állami Hangversenyzenekar is láthatóan fokozott kedvvel, „feldobott hangulatban” játszotta végig a műsort.

Más. Nincs szerencséje a szegedi filharmonikának. Miközben a zenekari válság gondoljai permanensen izgatják, most még újabb kellemtelenség: Lamberto Gardelli, betegségére hivatkozva, lemondta áprilisi koncertjét. Ezt bejelentették a színházban vasárnap. És azt is, hogy helyette május elején Ferencsik János vezényli az Állami Hangversenyzenekart. A cseré cseppet sem méltánytalan, s a tárgyilagosság megkívánja, hogy ide írjuk: bár mindig ilyen „pótmegoldáshoz” lehetne folyamodni. Ilyenformán beérnénk egy egész filharmoniai pótváddal.

Nikolényi István

Zeneiskolák fesztiválja

Idén rendezte meg először a Művelődésügyi Minisztérium művészetoktatási osztálya a zeneiskolák zenekarainak országos fesztiválját. A fesztiválra, melynek rendezési feladatait Debrecen város művelődésügyi osztálya vállalta, a tavaszi szünetben, április 8 és 11 között került sor.

Húsz zeneiskola zenekara szerepelt a fesztiválon, köztük volt a szegedi Liszt Ferenc zeneiskola vonósnézekara is, melyet teljesítményéért, valamint igényes műsorválasztásukért a zsűri elismerésben részesítette. Az eredmény elérésében döntő szerepe volt Stanics Béla igazgatónak, aki Mozart „Kis divertimento”-ját, valamint Sugár Rezsőnek az ifjúság számára írt vonósnézekari darabját betanította és vezényelte. A zeneiskolai zenekarok következő fesztiváljára két év múlva kerül sor. Jövőre kamarazene-fesztivál megrendezését tervezik.

L. K.

Képernyő

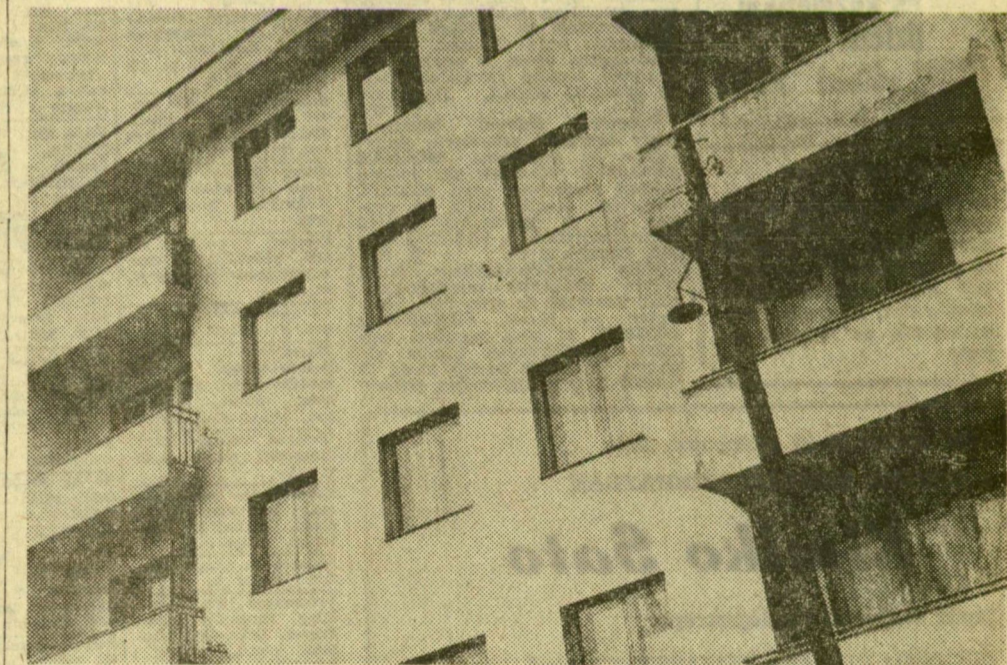
A tévé-műsor sajátos módon komédiának minősítette Kamondy László filmszlagarra rögzített párbeszédéből összeállított dramaturgiai dolgozatát, noha erre az elnevezésre aligha volt elegendő alap. A *Körözés egy csütörtök körül* című adás ugyanis sokmindennel ékeskedett, csak éppen a komédia-műfaj engedhetetlen jellem-jegyeivel nem.

Mindent összevetve: majdhogyanem unatkoztunk a *Zsurzs Éva* rendezte darabot nézve, s unalmunkat leginkább csak az a bosszússág törté meg, amelyet a *Körözés* név szakadatlan ismételtgetése felett éreztünk, s az a hasonlóképp kellemetlen feszélyezettség, amelyet *Máthé Erzs* nyelvmes-ternő-álakítása — a maga csinált affektálásával — kel-

Tomanek Nándor, Horváth Ferenc és a képernyőn *Kis Tudja* mikor látott *Mészáros Ági* aligha ezekkel az alkításokkal írják be nevüket a tv aranykönyvébe!

L. A.

Épült: 1957—1969

Pozsonyi utca 1.

(57.) Hajdan rózsaszínű volt, de mostanra már nemcsak megfakult, hanem vakolata is hullik. A Kossuth Lajos sugárút sarkán álló épület — Köhalmi József tervei szerint készült — már megérett a tatarozásra. Elég hamar.

KEDD,
1969. ÁPRILIS 15.

DÉLMAGYARORSZAG 5